

Verpleegkundige interventies bij (lymf)oedeem

Auteur:	W. van den Hoek
Vertaald/bijgewerkt:	
Nieuwsbrief:	1999
Pagina:	22
Jaargang:	15
Nummer:	5, congresnummer
Toestemming:	
Illustraties:	
Bijzonderheden:	Abstract WCS congres 1999
Kernwoorden:	lymfoedeem dermatologie lymfdrainage
Literatuur:	

Op de polikliniek Dermatologie kom je als verpleegkundige regelmatig in contact met patiënten met lymfoedeem van arm of been.

De patiënt wordt naar de polikliniek verwezen door de huisarts of specialist. Het is ook mogelijk dat een patiënt elders in het ziekenhuis gezien wordt door de consultant dermatoloog. Over het algemeen zijn dit patiënten die opgenomen zijn op de afdeling medische oncologie.

Tijdens het eerste bezoek op de polikliniek wordt de behandeling in samenspraak met de patient gestart, naast het opstarten van de diagnostische onderzoeken. Voordat een behandeling gestart wordt zal de dermatoloog eerst uitgebreid uitleg geven over het lymfoedeem, daarnaast wordt er ingegaan op de verwachting die de patiënt heeft ten aanzien van de behandeling. De behandeling beoogt namelijk geen genezing, maar eerder een verzachtende werking, versoepeling van de aangedane lichaamsdelen, minder pijn, minder zwelling, verlichting van de klachten, betere functie en minder complicaties op de lange termijn.

Er worden ook adviezen gegeven ten aanzien van de verzorging van de huid van het aangedane lichaamsdeel, gericht op het voorkomen van infecties, aangezien een arm of been met lymfoedeem gevoelig is voor infecties.

Uitleg en instructie zijn bij de behandeling essentieel.

Het is daarnaast belangrijk dat de verpleegkundige en de dermatoloog oog hebben voor de last die het lymfoedeem kan hebben voor de patiënt.

De behandeling zal bestaan uit compressie therapie met niet elastische zwachtels volgens de CBO-methode, zonodig gecombineerd met een behandeling met de lymfapress en fysio- of huidtherapeut in verband met manuele lymfdrainage. Is het aangedane lichaamsdeel optimaal slank en soepel geworden, dan wordt er een elastische kous aangemeten.

Ten aanzien van het dragen van deze elastische kous en het onderhoud ervan krijgt de patient instructie en praktische adviezen. Dit onderdeel krijgt veel aandacht.

Afhankelijk van de situatie wordt de patient een keer per drie tot negen maanden gecontroleerd op de polikliniek. Blijft het goed gaan, dan wordt de patiënt terug verwezen

naar de huisarts.

W. van den Hoek, verpleegkundige polikliniek dermatologie Academisch Ziekenhuis St. Radboud Nijmegen